

Sygn. akt II CNP 35/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 grudnia 2016r.,
skargi J. G. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 8 września 2015 r., sygn. akt III Ca .../15, wydanego
w sprawie z powództwa H.K.
przeciwko J.G.
o zachówek,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Judykatura wskazuje, że wszystkie wymogi skargi wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. muszą być spełnione, aby pismo strony można było uznać za skargę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III CNP 78/07, nie publ.). Brak któregośkolwiek z elementów konstrukcyjnych skargi jest brakiem istotnym, nie usuwalnym w postępowaniu naprawczym i powoduje jej odrzucenie a limine (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05, nie publ.).

Przedstawiona skarga przedmiotowym wymogom nie odpowiada, a jej wady mają charakter nieusuwalny. Skarga nie spełnia bowiem wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem wyroku niezgodnego z prawem (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 – 8, poz. 141; z dnia 22 listopada 2005 r., I CNP 19/05, nie publ.; z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, ten wymóg konstrukcyjny skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obliguje skarżącego do złożenia oświadczenia, że szkoda wystąpiła, jak również do wskazania jej rodzaju i rozmiaru, a ponadto do powołania lub przedstawienia dowodów lub innych środków uwiarygodniających jego twierdzenie.

Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostaje spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym wyrokiem a doznanymi wskutek jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06, nie publ.; z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, Biuletyn Sądu Najwyższego 2006, nr 6, s. 8).

Tak rozumianego obowiązku skarżący nie spełnił. Wskazał jedynie, że „wydanie przedmiotowego orzeczenia spowodowało wyrządzenie szkody poprzez konieczność zapłaty”. Skarżący poza powyżej wskazanymi stwierdzeniami nie przedstawił szerszej argumentacji na okoliczność poniesienia szkody.

Z argumentacją skarżącego nie można się zgodzić, treść orzeczenia nie może bowiem być równoznaczna z udowodnieniem powstania szkody. Należy wskazać, że wymaganie rzeczywistego istnienia szkody sprowadza się do tego, że skarżący nie może odwoływać się do szkody hipotetycznej, a nawet obiektywnie pewnej, która jeszcze nie wystąpiła, ponieważ skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest środkiem zapobiegającym szkodom mogącym powstać wskutek wydania wyroku. Szkada musi przy tym mieć charakter rzeczywisty. Nie spełnia tego wymagania odwołanie się do szkody, nawet jeśli jej powstanie w przyszłości jest pewne, dlatego niewystarczające jest wykazanie istnienia ciężącego na skarżącym zobowiązania wynikającego z kwestionowanego przez niego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CNP 20/15, nie publ.).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinien wykazać, że od zaskarżonego wyroku nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia. Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest

niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i nie budzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7 – 8, poz. 140). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności. Skarżący nie przedstawił analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku.

Treść art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. wskazuje na konieczność zamieszczenia w skardze wyodrębnionej argumentacji dowodzącej w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze wszelkich innych środków prawnych przewidzianych w przepisach (w tym np. złożenie skargi o wznowienie postępowania czy powództwa przeciwegzekucyjnego) nie było i nie jest możliwe (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06, OSNC 2006, nr 6 poz. 112, czy z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7 - 8 poz. 140).

Ponadto skarżący, opierając skargę na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c., nie wykazał, że doszło do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Skarżący powinien nie tylko ściśle określić, jakie - jego zdaniem - konkretne zasady, wolności lub prawa zostały naruszone, lecz także wyjaśnić, na czym naruszenie to polegało oraz przedstawić szczegółową argumentację jurydyczną mającą wykazać, że do takiego naruszenia rzeczywiście doszło (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2007 r. IV CNP 56/07, nie publ.). Skarżący nie wykazał tych okoliczności, poprzestając jedynie na ogólnym stwierdzeniu, że wyrok jest niezgodny z art. 5 k.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 424⁵ k.p.c. i orzekł jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

kc

aj